

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ громадських організацій та активістів до Президента України В.Ф. Януковича щодо необхідності ветоувати законопроект № 10221 зادля недопущення обмеження свободи віросповідання в Україні

Шановний пане Президенте!

Ми, представники правозахисних, інших громадських організацій та наукових інституцій, висловлюємо Вам свою стурбованість у зв'язку з прийняттям парламентом 16 жовтня 2012 року закону про внесення [суттєвих змін до Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» \(проект № 10221\)](#), який у разі набуття ним чинності створить значні перешкоди у реалізації конституційного права громадян на свободу віросповідання.

Задекларованою метою Закону є необхідність приведення законодавства у відповідність до Конституції України, в частині перерозподілу повноважень між Президентом України та Кабінетом Міністрів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи.

Водночас ухвалений Закон передбачає внесення суттєвих змін до Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», щодо яких [свої заперечення висловила Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій](#)

. Протягом травня-липня 2012 року відбулась низка консультаційних нарад за участі автора законопроекту – Ю.Р.Мірошніченка, представників Міністерства юстиції, Міністерства культури, Всеукраїнської Ради Церков та експертів, за результатами яких було погоджено принципові зміни до тексту законопроекту. Незважаючи на це, під час розгляду у другому читанні законопроект № 10221 був поспішно проголосований без будь-якого обговорення та за відсутності таблиці поправок до другого читання з боку профільного комітету.

На наше переконання, [до зазначеного Закону \(проект № 10221\), прийнятого 16 жовтня 2012 року, слід застосувати право вето та повернути його на доопрацювання до Верховної Ради України](#)

з огляду на такі основні застереження:

1. Ухвалені зміни до Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» значно ускладнюють порядок набуття релігійними організаціями статусу юридичної особи (статті 13, 14) у зв'язку із запровадженням двох не узгоджених між собою реєстраційних процедур – реєстрацію статутних документів та державну реєстрацію (внесення до Єдиного реєстру юридичних осіб). Такий підхід не відповідає цілям адміністративної реформи, спрямованої на впровадження принципу “єдиного вікна” при наданні адміністративних послуг, зменшення корупційних чинників та бюрократичних перепон у діяльності недержавних інституцій.

2. Прийнятий Закон закріплює дискримінаційні положення у Законі України «Про свободу совісті та релігійні організації» щодо порядку організації мирних зібрань за ініціативи віруючих чи релігійних організацій (ч. 5 статті 21), що ставить їх у нерівне положення з іншими суб'єктами права на мирні зібрання, гарантованого статтею 39 Конституції України. Зокрема, зберігається дозвільний порядок організацій мирних зібрань, включно з вимогою щодо отримання відповідних дозволів не менше ніж за 10 днів до бажаної дати їх проведення.

3. Подібно як у часи радянського тоталітарного минулого, законопроект №10221 надає право здійснювати контроль за дотриманням законодавства про свободу совісті та віросповідання органам прокуратури, Мінкультури та іншим міністерствам, місцевим адміністраціям та органам місцевого самоврядування (стаття 29 Закону про свободу совісті). На сьогодні повноваження з державного контролю у цій сфері віднесені до компетенції місцевих рад та їх виконавчих комітетів. На наше переконання, розширення

переліку контролюючих органів не сприятиме забезпеченню права на свободу віросповідання, адже саме органи влади найчастіше стають порушниками законодавства у цій сфері.

Ці та інші зауваження зумовлюють необхідність істотного доопрацювання зазначеного Закону до набуття ним чинності.

У зв'язку з цим, закликаємо Вас застосувати право вето до закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо діяльності Міністерства юстиції, Міністерства культури, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через відповідних міністрів, а також Державного космічного агентства)», прийнятого 16 жовтня 2012 року (проект № 10221), та повернути його на доопрацювання до Верховної Ради України задля урахування експертної думки та пропозицій Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій.

З повагою,

1. **Євген ЗАХАРОВ** – голова правління Української Гельсінської спілки з прав людини, співголова Харківської правозахисної групи;
2. **Аркадій БУЩЕНКО** – виконавчий директор Української Гельсінської спілки з прав людини;
3. **Анатолій КОЛОДНИЙ** – президент Української асоціації релігієзнавців, професор, Заслужений діяч науки України;
4. **Мирослав МАРИНОВИЧ** – президент Інституту релігії та суспільства Українського Католицького Університету;
5. **Максим ВАСІН** – виконавчий директор Інституту релігійної свободи;
6. **Віктор ЄЛЕНСЬКИЙ** – президент Української асоціації релігійної свободи;
7. **Михайло КАМЕНЄВ** – заступник голови ВМГО «Фундація Регіональних ініціатив»;
8. **Тетяна БОРДУНІС** – президент ВБО «Всеукраїнський правозахисний рух «Гідність»»;
9. **Олексій ГОНЧАРУК** – представник ВГО «Асоціація допомоги постраждалим інвесторам»;
10. **Андрій РОХАНСЬКИЙ** – представник Інституту правових досліджень та стратегій;

11. **Олександра МАТВІЙЧУК** – голова правління Центру Громадських Свобод;
12. **Людмила ФИЛИПОВИЧ** – виконавчий директор Центру релігійної інформації і свободи, доктор філософських наук, професор;
13. **Людмила КОВАЛЬ** – експерт з питань захисту прав людини Харківської правозахисної групи;
14. **Людмила КОВАЛЬЧУК** – представник МЖПЦ «Ла Страда-Україна»;
15. **Тарас АНТОШЕВСЬКИЙ** – директор Релігійно-інформаційної служби України;
16. **Олег ГУЦУЛЯК** – представник Центру Сходу і Заходу «Мезоєвразія»;
17. **Ольга ДОБРЮДУМ** – доцент кафедри журналістики Одеського національного університету імені І.І.Мечникова;
18. **Лілія КОМПАНІЄЦЬ** – доцент кафедри теорії культури і філософії науки філософського факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
19. **Ігор КОЗЛОВСЬКИЙ** – президент Центру релігієзнавчих досліджень та міжнародних духовних стосунків, голова Донецького обласного осередку Української асоціації релігієзнавців;
20. **Оксана ГОРКУША** – науковий співробітник Відділення релігієзнавства Інституту філософії Національної академії наук України;
21. **Вячеслав АРТЮХ** – доцент кафедри філософії Сумського державного університету;
22. **Сергій САННИКОВ** – президент Євро-Азійської Акредитаційної Асоціації;
23. **Максим БАЛАКЛИЦЬКИЙ** – доцент кафедри журналістики Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
24. **Іван МОЗГОВИЙ** – голова Сумського відділення Української асоціації релігійної свободи, заступник голови Сумського відділення Конгресу української інтелігенції, професор;
25. **Леся КОВАЛЕНКО** – директор Інституту релігії та суспільства Українського Католицького Університету;
26. **Алла КИРИЧЕНКО** – вчитель математики та християнської етики в Авторській школі М.П.Гузика м.Южне Одеської області;
27. **Андрій ГАМБУРГ** – заступник єпископа Німецької Євангелічно-Лютеранської Церкви України;
28. **Василь ДІДКОВСЬКИЙ** – пастор Південної Конференції Церкви Адвентистів Сьомого Дня в Україні;
29. **Оксана РУДАКЕВИЧ** – доцент кафедри соціальної роботи Тернопільського національного економічного університету;
30. **Роман ПРОДАНЮК** – пастор Київської Конференції Церкви Адвентистів Сьомого Дня в Україні;
31. **Борис ВОЛКОВ** – директор Асоціації Духовне відродження;
32. **Роман ІВАСІВ** – редактор відділу наукової та релігійної інформації газети "Галичина" Івано-Франківської області;
33. **Юрій РЕШЕТНИКОВ** – голова Державного комітету України у справах національностей та релігій у 2009-2010 рр.;
34. **Ніна ХАЛАЇМ** – доцент кафедри цивільного і трудового права Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, кандидат юридичних наук;

35. **Євген СМУЛЬСЬКИЙ** – аспірант кафедри релігієзнавства філософського факультету Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка;
36. **Руслан МАЛЮТА** – президент Альянсу «Україна без сиріт»

30 жовтня 2012 р.

Інститут релігійної свободи, м.Київ
www.irs.in.ua